

Seurattu SDK 541/2022 saakka.

20.3.2015/315

Laki eläkelaitoksen vakavaraisuusrajan laskemisesta ja sijoitusten hajauttamisesta

Katso tekijänoikeudellinen huomautus [käyttöehdoissa](#).

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 luku

Yleiset säännökset

1 §

Soveltamisala

Tämä laki koskee lakisääteistä eläkevakuutusta, jota harjoittaa työeläkevakuutusyhtiöistä annetussa laissa ([354/1997](#)) tarkoitettu työeläkevakuutusyhtiö, eläkesäätiöistä ja eläkekassoista annetussa laissa ([946/2021](#)) tarkoitettu eläkesäätiö tai eläkekassa tai merimieseläkelaiassa ([1290/2006](#)) tarkoitettu Merimieseläkekassa (*eläkelaitos*). ([19.11.2021/956](#)).

Maatalousyrittäjien eläkelaitokseen sovelletaan tämän lain 4–7, 7 a, 26 ja 27 §:ää. ([29.1.2016/99](#)).

2 §

Yleissäännös riskien huomioon ottamisesta vakavaraisuuslaskennassa

Eläkelaitoksen on vakavaraisuusrajaa laskiessaan otettava huomioon toimintaansa liittyvät riskit jäljempänä 11 §:ssä määritellyn riskiluokituksen mukaisesti. Kunkin sijoituksen osalta on tällöin otettava huomioon kaikki sijoitukseen kohdistuvat olennaiset riskit.

Vakavaraisuusrajaa laskettaessa kullekin riskiluokalle lasketaan riskiarvo ja odotettu tuotto sekä otetaan huomioon sijoitusten keskittymisestä aiheutuva riski. Lisäksi laskennassa otetaan huomioon riskiluokkien väliset riippuvuudet siten kuin jäljempänä säädetään. Jos eläkelaitoksen sijoitusjakauma ylittää tässä laissa säädetyt hajauttamisrajat, tulee vakavaraisuusrajaa nostaa siten kuin jäljempänä säädetään.

3 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

- 1) *osakeriskillä* riskiä osakkeen arvon alenemisen vaikutuksesta eläkelaitoksen varoihin;
- 2) *korkoriskillä* riskiä korkotason nousun vaikutuksesta eläkelaitoksen varoihin;

- 3) *luottomarginaaliriskillä* riskiä luottomarginaalin nousun vaikutuksesta eläkelaitoksen varoihin;
- 4) *kiinteistöriskillä* riskiä kiinteistön arvon alenemisen vaikutuksesta eläkelaitoksen varoihin;
- 5) *valuuttariskillä* riskiä valuutan heikentymisestä euroa vastaan ja sen vaikutusta eläkelaitoksen varoihin;
- 6) *hyödykeriskillä* riskiä hyödykkeen arvon alenemisen vaikutuksesta eläkelaitoksen varoihin;
- 7) *tuottovaatimusriskillä* riskiä siitä, että eläkelaitos ei saa sijoituksilleen tuottovaatimuksen edellyttämää tuottoa;
- 8) *vakuutusriskillä* vakuutustapahtumista eläkelaitokselle aiheutuvaa riskiä;
- 9) *säännellyllämarkkinalla* arvopaperimarkkinalain (746/2012) 2 luvun 5 §:ssä tarkoitettua säänneltyä markkinaa ja 2 luvun 9 §:ssä tarkoitettua monenkeskistä kaupankäyntijärjestelmää sekä niihin rinnastettavaa säänneltyä markkinaa ja monenkeskistä kaupankäyntijärjestelmää muussa valtiossa;
- 10) *pitkälläpositiolla* sijoitusta, jonka arvo alenee siihen kohdistetun riskiluokkakohtaisen tappio-olettaman toteutuessa;
- 11) *lyhyelläpositiolla* sijoitusta, jonka arvo nousee siihen kohdistetun riskiluokkakohtaisen tappio-olettaman toteutuessa;
- 12) *nettopositiolla* tietyn sijoituksen pitkän ja lyhyen position erotusta;
- 13) *duraatiolla* modifioitua duraatiota;
- 14) *deltalla* johdannaisopimuksen markkina-arvon muutosherkkyttä kohde-etuuden hinnanmuutosten suhteen.

2 luku

Sijoitusten hajauttaminen

4 §

Yleissäännös sijoitusten hajauttamisesta

Eläkelaitoksen on sijoitustoiminnassaan huolehdittava lakisääteisen eläkevakuutuksen luonteen mukaisesti sijoitusten tarkoituksenmukaisesta hajauttamisesta. Hajauttamisessa on otettava huomioon sijoitusten varmuus, tuotto, rahaksi muutettavuus ja monipuolisuus.

5 §

Sijoitukset yhteen kiinteistöön

Eläkelaitoksen sijoituksista enintään 5 prosenttia voi olla:

- 1) suoria tai välillisiä sijoituksia yhteen kiinteistöön taikka useaan niin lähellä toisiaan sijaitsevaan kiinteistöön, että niitä voidaan pitää yhtenä sijoituksena;
- 2) oikeuksia ja saamisia, jotka kohdistuvat yhteen kiinteistöön tai yhtenä sijoituksena pidettäviin kiinteistöihin taikka yhtenä sijoituksena pidettävään kiinteään omaisuuteen;

3) velkasitoumuksiin, joiden vakuutena on 1 tai 2 kohdassa tarkoitettuja sijoituksia, oikeuksia tai saamisia.

Jos yhtenä sijoituksena pidettävässä kiinteistössä on vuokralaisena vähintään viisi toisistaan riippumatonta eri vastapuolta, tällöin 1 momentissa mainittu prosenttimäärä on 10.

Maatalousyrittäjien eläkelaitoksella 1 momentissa mainittu prosenttimäärä on kuitenkin 10.

6 §

Sijoitukset yhteen yhteisöön

Eläkelaitoksen sijoituksista enintään 5 prosenttia voi olla suoria tai välillisiä sijoituksia saman yhteisön joukkovelkakirjalainoihin, osakkeisiin, osuuksiin ja muihin vastaaviin sitoumuksiin tai saman velallisen antamiin velkasitoumuksiin. Sellaisia joukkovelkakirjalainoja ja velkasitoumuksia, joihin liittyy vakuus, ei vakuuden rajamäärään saakka oteta huomioon.

Mitä edellä 1 momentissa säädetään, ei sovelleta sellaisiin joukkovelkakirjalainoihin ja velkasitoumuksiin, joissa velallisena tai takaajana on valtio, jonka luottoluokitus kuuluu jäljempänä 11 §:ssä tarkoitettuun luottoluokkaan 1.

Maatalousyrittäjien eläkelaitoksella voi 1 momentin estämättä olla maksuvalmiuden järjestämiseksi sijoituksia lyhytaikaisesti enintään 40 prosenttia samaan luottolaitokseen.

Finanssivalvonta antaa tarkemmat määräykset 1 momentissa tarkoitettun vakuuden rajamäärän laskemisesta.

7 §

Velkasitoumuksien vakuudet

Enintään 10 prosenttia sijoituksista voi olla suoria tai välillisiä sijoituksia velkasitoumuksiin, joiden vakuutena on sijoituksia samaan yhteisöön tai saman yhteisön antama takaus tai takausvakuutus, jos tälle yhteisölle annettu luottoluokitus kuuluu luottoluokkaan 1, tai jos se kuuluu luottoluokkaan 2 ja se katsotaan riittävän turvaavaksi. Muutoin enintään 5 prosenttia sijoituksista voi olla suoria tai välillisiä sijoituksia velkasitoumuksiin, joiden vakuutena on sijoituksia samaan yhteisöön tai saman yhteisön antama takaus tai takausvakuutus.

Tätä pykälää ei sovelleta sellaisiin velkasitoumuksiin, joissa takaajana on valtio, jonka luottoluokitus kuuluu luottoluokkaan 1.

Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella säädetään tarkemmin luottoluokan 2 riittävän turvaavista luottoluokituksista.

7 a § (29.1.2016/99)

Osakesijoitusten enimmäismäärä

Eläkelaitoksen sijoituksista enintään 65 prosenttia saa olla osakesijoituksia.

Osakesijoituksilla tarkoitetaan 11 §:n 1 momentissa tarkoitetuille riskiluokille 1–5 altistuneiden sijoitusten yhteismäärää. Jos johdannaissopimuksen kohde-etuuksena on osakesijoitus, johdannaissopimuksen osakeriskille altistuneella määrällä tarkoitetaan johdannaissopimuksen 19 §:n 3 momentissa tarkoitettua deltavasta-arvoa.

8 §

Hajuttamista koskevien rajojen ylittäminen

Jos sijoituksia yhteen yhteisöön, kiinteistöön tai velkasitoumuksien vakuutta koskevat edellä 5–7 §:ssä mainitut rajat ylittyvät, lisätään jäljempänä 23 §:ssä tarkoitettuun vakavaraisuusrajan määrä, joka on 15 prosenttia rajan ylittävästä määrästä. Lisäksi jos kuitenkin yhteen yhteisöön tai kiinteistöön on sijoitettu enemmän kuin 15 prosenttia eläkelaitoksen sijoituksista taikka velkasitoumuksiin, joiden vakuutena on sijoituksia samaan yhteisöön tai saman yhteisön antama takaus tai takausvakuutus, on sijoitettu enemmän kuin 15 prosenttia, 15 prosentin ylittävä osa sijoituksista lisätään vakavaraisuusrajan kokonaisuudessaan.

Jos osakesijoituksia koskeva 7 a §:ssä mainittu raja ylittyy, lisätään 23 §:ssä tarkoitettuun vakavaraisuusrajan määrä, joka on 100 prosenttia rajan ylittävästä määrästä.
(29.1.2016/99).

3 luku

Riskiluokat ja vakavaraisuusrajan laskeminen

9 §

Vakavaraisuuslaskennassa käytettävien vakioden arvojen vahvistaminen

Vakavaraisuuslaskennassa käytettävien vakioden arvot annetaan valtioneuvoston asetuksella siten kuin jäljempänä säädetään. Vakioden arvot määritellään ottaen huomioon sijoitusmarkkinoita ja erilaisten sijoitusten riskejä koskeva kokemusperäinen tieto. Sosiaali- ja terveystieteiden tulee kuulla asetuksen valmistelussa Finanssivalvontaa.

10 §

Velkaosuus

Vakavaraisuuslaskennassa sijoituksiin kohdistuva velkaosuus otetaan huomioon seuraavissa eläkelaitoksen sijoituksissa:

- 1) sijoitusrahastolaisissa (48/1999) tarkoitetuissa sijoitusrahastoissa ja yhteissijoitusyrityksissä, vaihtoehtorahastojen hoitajista annetussa laissa (162/2014) tarkoitetuissa vaihtoehtorahastoissa sekä muissa niihin rinnastettavissa yhteissijoitusyrityksissä;
- 2) eläkelaitoksen tytär- tai osakkuusyhtiöinä olevissa kiinteistö- tai asunto-osakeyhtiöissä; ja
- 3) eläkelaitoksen sijoitustoimintaa harjoittavissa tytär- tai osakkuusyhtiöissä, jos velanotto lisää sijoituksen riskiä suhteessa johonkin 11 §:ssä mainittuun riskiluokkaan, jolle sijoitus altistuu.

Velkaosuus määräytyy sijoitukseen kohdistuvan velan ja sijoituksen käyvän arvon suhteen. Yksittäisen sijoituksen osalta käytetään samaa velkaosuutta sen kaikkien riskiluokkakohtaisten riskiarvojen ja odotettujen tuottojen laskennassa.

11 §

Riskiluokat

Vakavaraisuuslaskennassa käytetään seuraavaa riskiluokitusta:

- 1) Euroopan talousalueeseen kuuluvissa valtioissa ja Sveitsissä säännellyllä markkinalla kaupankäynnin kohteina oleviin osakkeisiin kohdistuva osakeriski;

- 2) Amerikan yhdysvalloissa ja Kanadassa säännellyllä markkinalla kaupankäynnin kohteina oleviin osakkeisiin kohdistuva osakeriski;
- 3) muissa kehittyneissä valtioissa säännellyllä markkinalla kaupankäynnin kohteina oleviin osakkeisiin kohdistuva osakeriski;
- 4) kehittyvissä valtioissa säännellyllä markkinalla kaupankäynnin kohteina oleviin osakkeisiin kohdistuva osakeriski;
- 5) muihin osakkeisiin, osuuksiin ja vastaaviin sijoituksiin sekä pääomarahastoihin kohdistuva riski;
- 6) korkoriski;
- 7) luottomarginaaliriski valtion joukkovelkakirjalainoissa ja muissa velkasitoumuksissa, joissa velan, velallisen tai takaajan luottoluokitus kuuluu luottoluokkaan 1;
- 8) luottomarginaaliriski vakuudellisissa vakuutusmaksulainoissa ja sijoituslainoissa sekä luottomarginaaliriski muun yhteisön kuin valtion joukkovelkakirjalainoissa ja muissa velkasitoumuksissa, joissa velan, velallisen tai takaajan luottoluokitus kuuluu luottoluokkaan 1;
- 9) luottomarginaaliriski vakuudettomissa vakuutusmaksulainoissa ja sijoituslainoissa sekä luottomarginaaliriski valtion tai muun yhteisön joukkovelkakirjalainoissa ja muissa velkasitoumuksissa, joissa velan, velallisen tai takaajan luottoluokitus kuuluu luottoluokkaan 2;
- 10) luottomarginaaliriski osakeyhtiölain (624/2006) 12 luvussa tarkoitetuissa pääomalainoissa sekä luottomarginaaliriski valtion tai muun yhteisön joukkovelkakirjalainoissa ja muissa velkasitoumuksissa, joissa velan, velallisen tai takaajan luottoluokitus kuuluu luottoluokkaan 3;
- 11) asuinkiinteistöjen ja rakentamattomien kiinteistöjen kiinteistöriski;
- 12) kaupallisten ja muiden rakennettujen kiinteistöjen kiinteistöriski;
- 13) valuuttariski;
- 14) hyödykeriski;
- 15) tuottovaatimusriski;
- 16) vakuutusriski;
- 17) jäännösriski;
- 18) muut olennaiset sijoitusriskit.

Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella annetaan tarkemmat säännökset luottoluokituksesta ja luottoluokituksen soveltamisesta. Finanssivalvonta antaa tarkemmat määräykset edellä tarkoitetuista muihin kehittyneisiin ja kehittyviin valtioihin kuuluvista valtioista sekä välillisten sijoitusten keskimääräisen luottoluokituksen laskennasta.